

Amodau Cerbydau Hacni

Amodau Trwydded Cerbyd Hacni

Perchennog Cerbyd Hacni yw perchennog neu ran-berchennog cerbyd, neu lle mae cerbyd yn destun contract prydlesu, cytundeb llogi neu hur-bwrcas, perchennog yw'r sawl sydd ym meddiant y cerbyd dan y cytundeb. Ym mhob achos o'r fath, mae ar y perchennog angen Trwydded Perchennog Cerbyd Hacni gan Gyngor Dinas Casnewydd cyn y bydd ganddo/i hawl gyfreithiol i ddefnyddio'r cerbyd i gael ei hurio.

Mae modd cael trwyddedau trwy wneud cais llawn i'r Cyngor. Rhaid i bob ymgeisydd wneud cais am bob un cerbyd y ceisir trwydded amdano.

Manyleb

1. Rhaid i'r Perchennog wneud yn siwr fod y cerbyd a'i holl ffitiadau a chyfarpar bob amser pan fydd y cerbyd yn cael ei ddefnyddio neu ar gael i'w hurio yn cael ei gadw mewn cyflwr effeithiol, diogel, taclus a glân, ac y cydymffurfir yn llawn â'r holl ofynion statudol perthnasol (gan gynnwys yn arbennig y rhai sydd yn y Rheoliadau Gwneuthuriad a Defnydd Cerbydau Modur).
 - a) Ni ddylai'r cerbyd fod ag unrhyw arwyddion amlwg o ddifrod arwyddocaol oherwydd damweiniau blaenorol. Dylai'r gwaith paent fod o orffeniad proffesiynol dros holl gorff y cerbyd.
 - b) Ni ddylai unrhyw arwyddion sylweddol o gyrydu fod ar gorff y cerbyd. Mae cyrydu yn cynnwys rhwd amlwg ac arwyddion o rwd trwy fod swigod ar y gwaith paent.
 - c) Ni cheir clytio na thrwsio difrod i gorff y cerbyd gyda 'Thâp Gaffer' etc. (Er y gellir gosod ffenestri chwarter gyda Thâp Gaffer i atal troseddu ac y mae modd cadw drychau ochr yn eu lle gyda thâp os cafodd y drych ei fandaleiddio, ond dylid trwsio'r drych cyn cynnal unrhyw brofion gan y cyngor yn y dyfodol.)
 - d) Dylid cadw pob rhan lle bydd teithwyr yn eistedd yn lân ac yn rhydd o unrhyw ddifrod a allai fel arall effeithio ar ei addasrwydd i gludo teithwyr.
 - e) Lle defnyddir gorchuddion seddi, dylent gael eu gosod yn gywir ar y sedd fel na fyddnat yn dod yn rhydd wrth eu defnyddio. Dylid eu cadw'n lân ac yn rhydd o ddifrod o unrhyw fath.
 - f) Rhaid darparu system wresogi ac awyru sy'n gweithio'n iawn yn y Cerbyd Hacni.
 - g) Dylid cael ffenestri ar ddwy ochr rhan y teithiwr o'r cerbyd y gellir eu hagor yn rhydd gan y teithwyr a/neu y gyrrwr.
2. Ni ddylid gwneud unrhyw newid sylweddol i fanyleb, dyluniad, cyflwr na golwg y cerbyd heb ganiatâd y Rheolwr Trwyddedu ymlaen llaw.

Math o Gerbyd

3. Rhaid i'r cerbyd fod yn gerbyd a adeiladwyd i bwrpas ac yn llawn hygyrch i gadeiriau olwyn. Rhaid i berson anabl mewn cadair olwyn allu mynd i mewn i'r cerbyd yn ddiogel a bod yn rhesymol gyfforddus tra'i b/fod yn y gadair olwyn. Rhaid i'r cerbyd gydymffurfio â Rheoliadau Cerbydau Prydeinig ac Ewropeaidd, bod o fath a gymeradwywyd i safon cerbyd-cyfan M1, categori M1 (cyfaint isel) a heb fod wedi ei newid ers i'r math gael ei gymeradwyo. Gall cadeiriau olwyn gyrchu'r cerbyd naill ai o ochr neu gefn y cerbyd. Rhaid cadw'r gadair olwyn yn sownd yn y cerbyd bob amser, ac yn unol â Chanllawiau Gwneuthurwyr y Cerbyd.

PLAT, ARWYDDION, HYSBYSEBU, A LIFRAI

- 4 (a) Rhaid i gerbydau bob amser ddangos y plât allanol a'r disg mewnol a ddaw gyda'r drwydded hon gan y Cyngor. Rhaid gosod y plât yn ddiogel wrth y cerbyd trwy ddefnyddio braced plât a ddarperir gan y Cyngor neu ei sgriwio i gefn y cerbyd (ni chaniateir gosod y plât gyda maged na glud). Yr unig eithriad i arddangos y plât ar y braced yw pan fo'r braced yn torri Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd, neu os nad oes modd defnyddio braced ar y cerbyd; os felly, rhaid i berchenogion gysylltu â'r Tîm Trwyddedu i gael eithriad o orfod arddangos braced plât.

Ac

- (b) Arddangos disg trwydded y Cyngor ar ochr chwith uchaf y tu mewn i'r sgrin wynt flaen, gan wneud yn siwr fod manylion y drwydded sydd ar y ddisg i'w gweld o'r tu mewn a'r tu allan i'r cerbyd ac yn y fath fodd fel nad yw'n amharu ar welededd o gwbl. Dylai'r disg mewnol ddangos rhif y plat a'r dyddiad y daw i ben.
5. Rhaid i'r cerbyd arddangos Glynion Drws awdurdodedig y Cyngor ar ddrws y gyrrwr a drws blaen y teithiwr. Ni ddylid arddangos unrhyw arwyddion, rhybuddion, symbolau nac arwyddluniau yn y cerbyd nac arno heb ganiatâd blaenorol y Rheolwr Trwyddedu. Fodd bynnag, fe ellir gosod arwydd ar ddrysau cefn y teithiwr: ni chaiff yr arwydd hwn fod yn fwy na 80cm x 50 cm a dylid ei ddefnyddio yn unig i ddangos i ba Gwmni /Gweithredwr y mae'r cerbyd yn gweithio.
6. Rhaid i'r cerbyd fod o liw DU, neu o liw a gymeradwywyd gan y Cyngor.

NEWID AMGYLCHIADAU

1. 7. Dylai deiliad y drwydded roi gwybod yn ysgrifenedig i'r Cyngor yn syth (neu beth bynnag ymhen 48 awr) os bydd yn destun unrhyw rai o'r isod:
 - Arestio neu ymchwiliad troseddol,
 - gwŷs,
 - cyhuddiad,

- euogfarn,
- rhybudd ffurfiol/symf
- cosb sefydlog neu gwrs ymwybyddiaeth cyflymder,
- gorchymyn llys troseddol,
- gorchymyn ymddygiad troseddol neu waharddeb ymddygiad gwrthgymdeithasol,
- gorchymyn yn ymwneud â thrais domestig,
- rhybudd neu ymrwymo
- unrhyw fater cyfiawnder adferol, a dylai roi unrhyw wybodaeth bellach am yr amgylchiadau y gall y Cyngor fynnu.

Mae gofyn i bob deiliad trwydded hysbysu'r awdurdod cyhoeddi ymhen 48 awr o unrhyw arest a rhyddhau am unrhyw drosedd rywiol, unrhyw drosedd o anonestrwydd neu drais, ac unrhyw drosedd foduro. Rhaid hysbysu'r awdurdod trwyddedu ymhellach ymhen 48 awr o unrhyw gyhuddiad ac euogfarn. Gall methiant i ddatgelu arest y caiff yr awdurdod cyhoeddi wybod amdano wedyn gael ei weld fel ymddygiad sy'n codi cwestiwn am onestrwydd a thrwy hynny addasrwydd deiliad y drwydded, waeth beth fydd canlyniad yr honiad cychwynnol. Dylai gyrrwyr hysbysu'r Awdurdod Trwyddedu am unrhyw gyfweliad gwirfoddol a gynhaliwyd gan yr Heddlu ymhen 48 awr.

Dylai perchennogion hysbysu'r Cyngor am unrhyw newid cyfeiriad ymhen 5 diwrnod gwaith.

8. Rhaid i'r Perchennog, ymhen pum diwrnod, hysbysu'r Cyngor yn ysgrifenedig am bob newid mewn amgylchiadau sy'n effeithio ar y drwydded hon, megis: newid cyfeiriad, rhif ffôn, gweithredwr tacsï y mae'n gweithio iddo/i, perchennog y cerbyd, newid cwmni yswiriant, cyfeiriad ebost, etc.
9. Dylai'r Perchennog hysbysu'r Awdurdod Trwyddedu ymhen 72 awr yn ysgrifenedig am unrhyw ddamwain neu ddifrod i'r cerbyd a dod â'r cerbyd i'w archwilio ar gais Swyddog Trwyddedu.

DYCHWELYD PLAT

10. Mae plat a disg Trwydded y Cerbyd Hacni, a gyflenwir gyda'r drwydded hon, yn eiddo i Gyngor Dinas Casnewydd. Dylid dychwelyd y plat ymhen 14 diwrnod iddo ddod i ben; bydd methu â gwneud hynny yn golygu colli blaendal y plat ac fe all arwain at gymryd camau eraill.

YSWIRIANT

11. Dylai'r Perchennog wneud yn siwr fod copi o'r Polisi Yswiriant neu Nodyn Diogelu yn cael ei gludo yn y cerbyd bob amser. Ni ddylai'r perchennog ddefnyddio'r cerbyd, na chaniatáu iddo gael ei ddefnyddio fel Cerbyd Hacni pan nad oes Polisi Yswiriant priodol mewn grym i'r cerbyd, neu fath o sicrwydd sy'n cydymffurfio â gofynion Rhan VI Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd 1988 a bod y dreth ffordd angenrheidiol i'r cerbyd wedi ei thalu. O dderbyn cais, rhaid i'r Perchennog ddangos dogfen gofrestru'r cerbyd a Thystysgrif MOT ddilys.

CYNLLUN SEDDI A LLE I FAGIAU

12. Bydd gan bob teithiwr fynediad uniongyrchol ar ddrws heb fod angen symud seddi eraill na'u plygu'n hollol fflat. Lle nad oes gan deithwyr fynediad uniongyrchol ar ddrws, bydd y Cyngor yn caniatáu cerbydau sydd â seddi sy'n "gogwyddo" ymlaen mewn un symudiad. Dylai arwydd clir yn y cerbyd ddangos yn amlwg lle mae'r handlen sy'n gweithio'r sedd sy'n gogwyddo tuag ymlaen.
13. Rhaid i Gerbydau Hacni sydd am ddefnyddio sedd y teithiwr ar gyfer teithiwr sy'n talu neu er mwyn elw fod â TCC yn y cerbyd a bod wedi ei gymeradwyo gan y Cyngor; bydd canllawiau ar wahan ar gael i berchenogion.
14. Rhaid i'r cerbyd allu cludo dim llai na phedwar o deithwyr a dim mwy nag wyth.
15. Rhaid i'r cerbyd fod â chist neu adran i baciau sy'n rhoi digon o le i gludo swm rhesymol o baciau.
16. Rhaid i'r holl seddi i deithwyr fod â gwregys sedd. Ni ddylai unrhyw sedd wynebu'r ochr, ac eithrio am gadair olwyn sydd wedi ei gosod yn sownd ac yn gywir yn y cerbyd, yn unol â chanllawiau gwneuthurwr y cerbyd.
17. Ni ddylai'r cerbyd gludo plant mewn cadeiriau gwthio; dylai'r gadair wthio fod wedi ei phlygu a'i storio. Os nad oes gan y cerbyd y modd cywir i atal plant, yna dylid gosod y plentyn ar y sedd gefn yn unig. Gall plant dan 3 oed deithio heb eu hatal, ond yn hytrach gael eu dal ym mreichiau/ar lin oedolyn. Rhaid i blant 3 oed a hŷn ddefnyddio gwregys oedolyn yn unol â Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd. (Mae mwy o fanylion isod:

http://www.dft.gov.uk/think/focusareas/children/childincar?page=Advice&whoareyou_id=

NEWID Y CERBYD

18. Ni ddylid gwneud unrhyw newid i fanyleb y gwneuthurwr ar gyfer y cerbyd gan gynnwys newid neu ychwanegu at y math o danwydd ac eithrio lle mae'r Cyngor wedi rhoi caniatad ysgrifenedig ymlaen llaw.

FFENESTRI GYDAG ARLLIW

19. Rhaid i'r sgrîn wynt flaen a'r ffenestri blaen fod â thrawsyrant goleuni gweladwy (VLT) o ddim llai na 75 y cant ac ni ddylid rhoi arlliw ar yr un o'r ffenestri eraill i'r graddau nad oes modd gweld teithwyr o'r tu allan i'r cerbyd.

PROFION AR Y CERBYD

20. Cynhelir prawf ar Gerbydau Hacni unwaith y flwyddyn nes byddant yn 5 oed. Cynhelir prawf ar Gerbydau Hacni dros 5 oed unwaith bob 6 mis yn dilyn rhoi trwydded 12 mis/flynyddol. Caniateir i ddeiliaid trwydded archebu prawf i'r cerbyd hyd at 28 diwrnod cyn y prawf 6 mis.
21. Os metha cerbyd brawf cerbyd y Cyngor neu MOT, ni ellir defnyddio'r cerbyd fel Cerbyd Hacni hyd nes i'r cerbyd gael ei brofi eto ac iddo basio prawf y Cyngor neu'r MOT.

CYFARPAR Y CERBYD

22. Rhaid i'r cerbyd gludo'r cyfarpar isod:

- a. Olwyn sbâr addas i'w defnyddio'n syth ac sydd wedi ei chadw yn y cyflwr iawn. Os mai olwyn dros dro i arbed lle yw'r olwyn sbâr, gellir ei defnyddio yn unig i gwblhau taith neu hurio penodol y cerbyd pan fu'n rhaid newid olwyn, a gall cerbydau sydd â rhyw fath o dechnoleg gael eu heithrio o'r amod hwn yn ôl disgrisiwn y Cyngor (e.e. cerbyd sydd â theiars rhedeg-yn-fflat wedi eu ffitio).
- b. Jac ac offer i newid yr olwynion.
- c. Rhaid cael ramp, neu rampiau, i lwytho cadair olwyn a theithiwr fod ar gael bob amser i'w defnyddio wrth ddrws ôl ochr agosaf y teithiwr. Dylid ffitio dyfais gloi ddigonol er mwyn gwneud yn siwr na fydd y ramp(iau) yn llithro, ymledu ar wahan nac yn gogwyddo wrth ei ddefnyddio/eu defnyddio. Dylid gwneud darpariaeth i storio'r rampiau yn ddiogel yn y cerbyd pan nad ydynt yn cael eu defnyddio. Dyma ddyletswyddau perchennog / gyrrwr:
 - cludo'r teithiwr tra bydd yn y gadair olwyn.
 - peidio â chodi tal ychwanegol am wneud hynny.
 - os bydd y teithiwr yn dewis eistedd mewn sedd teithiwr, cludo'r gadair olwyn.
 - cymryd y camau angenrheidiol i sicrhau bod y teithiwr yn cael ei g/chludo yn ddiogel ac yn rhesymol gysurus.
 - rhoi hynny o gymorth symudedd ag sy'n rhesymol ofynnol i'r teithiwr.

Onid oes gan y gyrrwr dystysgrif Eithrio fel y'i diffinnir dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Ni ddylai unrhyw gyfarpar ategol sydd wedi ei ffitio i gerbyd rwystro'r gyrrwr mewn unrhyw fodd, na'i l/lesteirio rhag gweld, na rhwystro nac achosi perygl i deithwyr neu ddefnyddwyr eraill y ffordd.

HYSBYSEBU

1. Caniateir hysbysebion yn unig y tu mewn i Gerbydau Hacni a adeiladwyd i bwrpas ar ochr isaf y seddi gogwyddo i fyny ac ar draws pen uchaf y pared gwydr sy'n gwahanu. Dyma'r meintiau a ganiateir:

- pen y pared 60cm x 8 cm
- sedd sy'n gogwyddo 33cm x 30.5cm.

Ni ddylid gosod unrhyw hysbyseb ar y pared gwydr sy'n gwahanu, ac eithrio am hysbysiadau a gymeradwywyd gan y Cyngor, er enghraifft, y cerdyn tariff.

SYSTEMAU SAIN, FIDEO A RECORDIO

24. Ni chaiff unrhyw system sain, fideo neu recordio nad oedd wedi ei gosod pan wnaed y cerbyd gael ei gosod na'i chwarae yn y cerbyd heb gydymffurfio â chanllawiau'r Cyngor ynghylch TCC.

DIM SMYGU YN Y CERBYD

25. Ni chaniateir i na'r gyrrwr na'r teithwyr smygu yn y cerbyd. Dylai'r cerbyd gydymffurfio â'r rheoliadau "di-fwg" a nodir yn Neddf Iechyd 2006. Rhaid i'r cerbyd arddangos arwyddion 'dim smygu' mewn man amlwg. Dylai'r arwydd gynnwys y symbol 'dim smygu' coch rhyngwladol.

MESURYDDION A PHRISIAU

26. Rhaid ffitio mesurydd tacsï yn y cerbyd a rhaid iddo gydymffurfio â Rheoliadau Offerynnau Mesur (Clociau Tacsï) 2006. Rhaid i'r mesurydd tacsï:
- ddangos y tâl a gofnodwyd ar y mesurydd tacsï mewn ffigyrau y gellir eu darllen yn glir, a dylid dangos y gair 'FARE' yn glir fel ei fod yn cyfeirio at y cyfryw ffigyrau.
 - Dylid gosod y mesurydd yn unol â Thabl y Cyngor o daliadau Cerbyd Hacni oni ddymuna'r Perchennog gael tariff is. Os felly, rhaid i'r Perchennog arddangos Tariff y Cyngor ochr yn ochr â Cherdyn Tariff y Perchennog. Dan amgylchiadau o'r fath, rhaid i Gerdyn Tariff y Perchennog ddatgan yn glir nad yw'r Perchennog yn codi uchafswm cyfraddau tacsï'r Cyngor. Dylid rhoi copi o Gerdyn y Perchennog i'r Cyngor ar gyfer eu cofnodion hwy.
27. Rhaid gosod tariff y taliadau mewn man fel bod y tâl a godir yn weladwy i bob teithiwr yn y cerbyd bob amser a dylid goleuo'r ffigyrau i wneud hyn. Yn achos Cerbydau Hacni sydd â thariannau diogelwch, dylid arddangos tariff y taliadau yn rhan gefn y cerbyd.
28. Dylai Perchennog y cerbyd hacni sicrhau bod llyfr derbynebon ar gael yn y cerbyd bob amser, a dylid darparu derbynneb os bydd y teithiwr yn gofyn am un.

EIDDO COLL

29. Dylai perchennog neu yrrwr Cerbyd Hacni gymryd pob cam rhesymol i ddychwelyd unrhyw eiddo a adawyd yn ei g/cherbyd i'w berchennog, a sut bynnag rhaid rhoi adroddiad am eiddo coll i'r Heddlu ymhen 48 awr.
30. **Amod Amgylcheddol**
- Rhoddir **trwyddedau Cerbyd Hacni newydd** yn unig i gerbydau sy'n cwrdd â Safon Euro 6.
 - Ceir **trosglwyddo trwyddedau Cerbyd Hacni** yn unig ar gerbydau sy'n cwrdd â Safon Euro 5.
 - **Amnewid trwyddedau Cerbyd Hacni.** Gall deiliad trwydded cerbyd sy'n bod eisoes (perchennog oedd â thrwydded gyfredol cyn cyflwyno'r polisi ac a ddaliodd i adnewyddu'r drwydded hon) newid y cerbyd sydd ar y drwydded honno os yw'r cerbyd yn cwrdd ag isafswm safonau Euro 5. Bydd trwyddedau cerbydau a roddwyd wedi cyflwyno'r polisi yn cael eu rhoi yn unig i gymryd lle cerbydau sy'n cwrdd â safon Euro 6.
31. Dylai deiliad pob trwydded Cerbyd Hacni gydymffurfio â'r darpariaethau sy'n ymwneud â Cherbydau Hacni sydd wedi eu cynnwys yn y ddeddfwriaeth isod:

- Deddf Cyfrifoldebau Heddluoedd Trefol 1847
- Rhan II Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976
- Deddf Trafnidiaeth y Ffyrdd 1988 Rhan 11(a) Gwneuthuriad a Defnydd Cerbydau a Chyfarpar
- Deddf Cydraddoldeb 2010
- Deddf Iechyd 2006